

نگاهی جامعه شناختی به فرهنگ و معماری مسکونی ایران

۱- مهدی سید الماسی *- طلا یعقوبی

۱. استادیار دانشگاه آزاد اسلامی

۲*. دانشکده هنر و معماری، دانشگاه آزاد اسلامی واحد بین المللی جلفا، جلفا، ایران

tala.yaghobi24@yahoo.com

چکیده

آشفتگی کالبدی در معماری امروز شهرهای ایران، مسئله‌ای است که حتی بیننده غیرمتخصص نیز از آن آگاه است. برخی از پرسش‌های بنیادین که در این مورد مطرح می‌شوند عبارتند از اینکه: متولی تبیین این امار، کدامیک از رشته‌های دانشگاهی است؟ آیا معماری و شهرسازی باید این وضیفه را بر عهده بگیرد یا جامعه شناسی و مطالعات فرهنگی؟ آیا اقتصاد سیاسی شهرها باید مبنای تبیین این درهم ریختگی باشد یا آ سبب شناصی نحوه مدیریت شهر؟ به نظر می‌رسد فهم این موارد، از توان هریک از این رشته‌ها به تنها‌یی، بیرون است و تنها نگاه به پدیده مورد نظر از منظر بین رشته‌ای می‌تواند پرتوی بر ماهیت آن بی‌فکند؛ ازینرو ما در این مقاله، تلاش خواهیم کرد آشفتگی کالبدی در معماری امروز شهرها را از منظر جامعه شناختی و حوزه مطالعات فرهنگی، بررسی کنیم. بنابراین، در این مقاله خواهیم کوشید نسبت میان شکل مسکن و معماری با عناصر فرهنگی و جامعه شناختی را تحلیل کنیم. به عبارت دیگر، برآنیم تا نشان دهیم که تغییرات در عرصه معماری شهرها، بیشتر از آنکه ناشی از ذائقه ای زیبا شناختی و یا ضرورتی مبتنی بر اقتضاهای مهندسی معماری باشد، متغیری وابسته به عناصر فرهنگی و جامعه شناسی است.

کلیدواژه‌ها: جامعه ایران، مصرف فرهنگی، سبک زندگی فرهنگی، معماری مسکونی شهرهای ایران.